

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu viides jaosto)

14 päivänä heinäkuuta 2021 *

Asiakirjoihin tutustuminen – Asetus (EY) N:o 1049/2001 – Yhdenmukaistetut standardit –
Neljä CEN:n vahvistamaa yhdenmukaistettua standardia koskevat asiakirjat –
Tutustumisoikeuden epääminen – Kolmannen osapuolen taloudellisten etujen suojaan liittyvä
poikkeus – Tekijänoikeuteen perustuva suoja

Asiassa T-185/19,

Public.Resource.Org, Inc., kotipaikka Sebastopol, Kalifornia (Yhdysvallat),

Right to Know CLG, kotipaikka Dublin (Irlanti),

edustajinaan asianajajat F. Logue, solicitor, A. Grünwald, J. Hackl ja C. Nüßing,

kantajina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinnään G. Gattinara, F. Thiran ja S. Delaude,

vastaajana,

jota tukevat

Euroopan standardointikomitea (CEN) ja muut väliintulijat, joiden nimet luetellaan liitteessä,¹
edustajinaan asianajajat U. Karpenstein, K. Dingemann ja M. Kottmann,

väliintulijoina,

jossa on kyseessä SEUT 263 artiklaan perustuva kanne, jolla vaaditaan kumoamaan komission
22.1.2019 antama päätös C(2019) 639 final, jolla evättiin pyyntö saada neljä CEN:n vahvistamaa
yhdenmukaistettua standardia tutustuttaviksi,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Papasavvas sekä tuomarit D. Spielmann,
U. Öberg, O. Spineanu-Matei (esittelevä tuomari) ja R. Norkus,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

¹ Luettelo muista väliintulijoista on ainoastaan asianosaisille tiedoksi annetun version liitteenä.

kirjaaja: hallintovirkamies P. Cullen,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 10.11.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

I Tosiseikat

- 1 Kantajat Public.Resource.Org, Inc. ja Right to Know CLG ovat voittoa tavoittelemattomia järjestöjä, joiden toiminnan päätarkoituksena on saada lainsäädäntö vapaasti kaikkien kansalaisten saataville, ja ne tekivät 25.9.2019 Euroopan komission sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosastolle Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL 2001, L 145, s. 43) ja tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 (EUVL 2006, L 264, s. 13) perusteella hakemuksen, jossa ne pyysivät saada tutustua komission hallussa oleviin asiakirjoihin (jäljempänä tutustuttavaksi saamista koskeva pyyntö).
- 2 Tutustuttavaksi saamista koskeva pyyntö koski seuraavia neljää yhdenmukaistettua standardia, jotka Euroopan standardointikomitea (CEN) on vahvistanut eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta 25.10.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 (EUVL 2012, L 316, s. 12) mukaisesti: standardi EN 71-5:2015 ”Lelujen turvallisuus. Osa 5: Kemialliset lelut (lelusarjat) kokeilusarjoja lukuun ottamatta”, standardi EN 71-4:2013 ”Lelujen turvallisuus. Osa 4: Kemian kokeilusarjat ja vastaavat tuotteet”, standardi EN 71-12:2013 ”Lelujen turvallisuus. Osa 12: N-nitrosoamiinit ja N-nitrosoituvat aineet” ja standardi EN 12472:2005+A 1:2009 ”Kulumista ja syöpymistä simuloiva menetelmä päällystetyistä esineistä liukenevan nikkelin havaitsemiseksi” (jäljempänä pyydetty yhdenmukaistetut standardit).
- 3 Komissio eväsi tutustuttavaksi saamista koskevan pyynnön 15.11.2018 päivätyllä kirjeellä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan perusteella (jäljempänä ensimmäinen epämisspäätös).
- 4 Kantajat tekivät komissiolle 30.11.2018 asetuksen N:o 1049/2001 7 artiklan 2 kohdan nojalla uudistetun hakemuksen. Komissio vahvisti 22.1.2019 antamallaan päätöksellä kieltäytyvänsä antamasta pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja tutustuttaviksi (jäljempänä vahvistava päätös).

II Oikeudenkäyntimenettely sekä asianosaisten ja väliintulijoiden vaatimukset

- 5 Kantajat nostivat nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.3.2019 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 6 CEN ja neljätoista kansallista standardointielintä – Asociación Española de Normalización (UNE), Asociația de Standardizare din România (ASRO), Association française de normalisation (AFNOR), Austrian Standards International (ASI), British Standards Institution (BSI), Bureau de normalisation/Bureau voor Normalisatie (NBN), Dansk Standard (DS), Deutsches Institut für Normung eV (DIN), Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Schweizerische Normen-Vereinigung (SNV), Standard Norge (SN), Suomen Standardisoimisliitto ry (SFS), Svenska institutet för standarder (SIS) ja Institut za standardizaciju Srbije (ISS) – pyysivät unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.7.2019 toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijoina tukeakseen komission vaatimuksia.
- 7 Unionin yleisen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi väliintulohakemuksen 20.11.2019 antamallaan määräyksellä Public.Resource.Org ja Right to Know v. komissio (T-185/19, ei julkaistu, EU:T:2019:828). Väliintulijat jättivät väliintulokirjelmänsä, ja asianosaiset jättivät väliintulokirjelmää koskevat huomautuksensa asetetuissa määräaajoissa.
- 8 Unionin yleinen tuomioistuin (viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin ehdotuksesta aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen.
- 9 Unionin yleinen tuomioistuin (viides jaosto) määräsi 17.6.2020 työjärjestyksensä 91 artiklan c alakohdan, 92 artiklan 1 kohdan ja 104 artiklan perusteella komission esittämään pyydetty yhdenmukaistetut standardit ja päätti, ettei niitä välitettäisi kantajille. Komissio vastasi tähän asian selvittämistoimeen asetetussa määräajassa.
- 10 Unionin yleinen tuomioistuin päätti viidennen jaoston ehdotuksesta työjärjestyksensä 28 artiklan mukaisesti siirtää asian viidennen jaoston laajennetun ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.
- 11 Unionin yleinen tuomioistuin (laajennettu viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin ehdotuksesta esittää unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena asianosaisille kirjallisia kysymyksiä ja kehotti niitä vastaamaan näihin sekä ennen istuntoa että istunnossa. Asianosaiset vastasivat muutamiin kysymyksiin kirjallisesti asetetussa määräajassa, ja niiden lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin muihin kysymyksiin kuultiin 10.11.2020 pidetyssä istunnossa. Kantajat ilmoittivat unionin yleiselle tuomioistuimelle istunnossa vaativansa kanteellaan ainoastaan vahvistavan päätöksen kumoamista, mikä merkittiin istunnon pöytäkirjaan.
- 12 Kantajat vaativat edellä tämän tuomion 11 kohdassa mainitut selvennykset tehtyään, että unionin yleinen tuomioistuin
 - kumoaa vahvistavan päätöksen
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 13 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
 - hylkää kanteen

- velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 14 Väliintulijat vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen
 - velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

III Oikeudellinen arviointi

A Tutkittavaksi ottaminen

- 15 Väliintulijat väittävät, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska kantajilla ei ole asiavaltuutta. Väliintulijoiden mukaan kantajilla ei ole minkäänlaista intressiä esillä olevan asian vireille panemiseen, koska ne pystyisivät ensinnäkin tutustumaan pyydettyihin yhdenmukaistettuihin standardeihin maksutta muussa kuin kaupallisessa tarkoituksessa kirjastojen välityksellä, koska ne pystyisivät toiseksi saamaan kyseiset standardit tutustuttaviksi ja käyttämään niitä missä tahansa tarkoituksessa suorittamalla kohtuullisen maksun ja koska niillä on kolmanneksi ollut tosiasiaa vuodesta 2015 lähtien (eli reilusti ennen vuonna 2019 tehtyä asiakirjojen tutustuttavaksi saamista koskevaa pyyntöä) jäljennöksinä ainakin kolme pyydetyistä neljästä yhdenmukaistetusta standardista.
- 16 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostaman kumoamiskanteen on perustuttava kyseisen henkilön asiavaltuuteen (ks. vastaavasti määräys 24.9.1987, *Vlachou v. tilintarkastustuomioistuin*, 134/87, EU:C:1987:388, 8 kohta) ja tämän ehdottoman edellytyksen täyttyminen, mikä asianomaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on osoitettava, on ehdoton prosessinedellytys, jonka Euroopan unionin tuomioistuimet voivat tutkia missä tahansa menettelyn vaiheessa viran puolesta (ks. vastaavasti määräys 7.10.1987, *G. d. M. v. neuvosto ja TSK*, 108/86, EU:C:1987:426, 10 kohta, ja määräys 21.7.2020, *Abaco Energy ym. v. komissio*, C-436/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:606, 80 kohta).
- 17 Tässä yhteydessä on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan tutkia vain siltä osin kuin kantajalla on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää, että riidanalaisen toimen kumoamisella saattaa sinällään olla oikeudellisia seurauksia ja että kanteen lopputuloksesta voisi näin olla hyötyä sen nostajalle. Oikeussuojan tarpeen on oltava jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva, ja sitä on arvioitava sinä päivänä, jona kanne nostetaan. Sen on kuitenkin oltava olemassa tuomioistuimen ratkaisun julistamiseen saakka sillä uhalla, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa (ks. tuomio 19.12.2019, *XG v. komissio*, T-504/18, EU:T:2019:883, 30 ja 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 18 Asetukseen N:o 1049/2001 perustuvaan asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen liittyvissä oikeusriidoissa henkilöllä, jolle ei ole annettu asiakirjaa tai sen osaa tutustuttavaksi, on jo pelkästään tämän perusteella intressi saada kyseinen epäämispäätös kumotuksi (ks. tuomio 5.12.2018, *Falcon Technologies International v. komissio*, T-875/16, ei julkaistu, EU:T:2018:877, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 19 Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, ettei komissio ole antanut pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja kantajien tutustuttaviksi.

- 20 Kun otetaan huomioon edellä tämän tuomion 18 kohdassa mieliin palautettu oikeuskäytäntö, kantajilla on näissä olosuhteissa intressi asetuksen N:o 1049/2001 nojalla pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaisemiseen, ja niillä on siten intressi vaatia vahvistavan päätöksen kumoamista. Käsiteltävässä asiassa kantajat voivat nimittäin vedota asiavaltuuteen huolimatta siitä, että niillä on mahdollisuus tutustua pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien jäljennöksiin julkisissa kirjastoissa, koska tällainen tutustumismahdollisuus ei täytä täysimääräisesti päämääriä, joihin kantajat ovat pyrkineet asiakirjoihin tutustumista koskevalla pyynnöllään (ks. vastaavasti tuomio 4.9.2018, ClientEarth v. komissio, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 47 kohta), ja näin niillä säilyy todellinen intressi saada kyseiset yhdenmukaistetut standardit tutustuttaviksi asetuksen N:o 1049/2001 perusteella.
- 21 Näin on erityisesti siksi, että pyydetty yhdenmukaistetut standardit ovat saatavilla, kuten kantajat ovat kertoneet ja mitä komissio tai väliintulijat eivät ole kiistäneet, ainoastaan harvoissa kirjastoissa ja joissain tapauksissa yhdessä ainoassa jäsenvaltion kirjastossa tai kirjastoissa, jotka eivät ole avoinna yleisölle, ja niihin tutustuminen on käytännössä kohtuuttoman hankalaa.
- 22 Pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien saamisesta tutustuttaviksi maksua vastaan kansallisten standardointielinten hallinnoimien myyntipisteiden välityksellä on todettava, ettei tämä vastaa millään tavalla kantajien tavoittelemaa päämäärää saada kyseiset standardit vapaasti ja maksutta käyttöön eikä se osoita asiavaltuuden puuttumista tai menettämistä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 4.9.2018, ClientEarth v. komissio, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 47 kohta).
- 23 Edellä esitetyn perusteella väliintulijoiden väitteet kantajien asiavaltuuden puuttumisesta on hylättävä eikä niiden tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ole tarpeen tutkia.

B Pääasia

- 24 Kantajat esittävät kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee taloudellisten etujen suojaamiseksi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseen liittyviä oikeudellisia virheitä ja arviointivirheitä ja toinen saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitettun ylivoimaisen yleisen edun olemassaolon arviointiin liittyviä oikeudellisia virheitä sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä.

1. Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee taloudellisten etujen suojaamiseksi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseen liittyviä oikeudellisia virheitä ja arviointivirheitä

- 25 Kantajat arvostelevat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamista käsiteltävässä asiassa lähinnä sillä perusteella, että yhtäältä pyydettyihin yhdenmukaistettuihin standardeihin ei voida soveltaa tekijänoikeuden suojaa ja toisaalta CEN:n ja sen kansallisten jäsenten taloudellisia etuja ei ole osoitettu loukatun millään tavalla.
- 26 Kantajat jakavat ensimmäisen kanneperusteensa kolmeen osaan. Ensimmäinen ja toinen osa koskevat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseen liittyviä oikeudellisia virheitä. Kolmas osa koskee taloudellisten etujen vahingoittamiseen liittyvää arviointivirhettä.

a) Ensimmäinen osa, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetyn poikkeuksen virheellisestä soveltamisesta muodostuvia oikeudellisia virheitä

- 27 Kantajat väittävät, että koska pyydetty yhdenmukaistetut standardit kuuluvat unionin oikeuteen, niiden olisi oltava saatavilla vapaasti ja maksutta, joten niihin ei voida soveltaa asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen tehtyjä poikkeuksia. Kantajien mukaan ”lakitekstin” osalta ei voida myöntää yksityisiä oikeuksia, vaan sen on oltava vapaasti kaikkien saatavilla, ja siten tekijänoikeus ei voi suojata kyseisiä standardeja. Ne vetoavat väitteidensä tueksi 27.10.2016 annettuun tuomioon James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821).
- 28 Komissio, jota väliintulijat tukevat, kiistää kantajien väitteet.
- 29 Tältä osin on muistettava, että EY 255 artiklan 2 kohdan (josta on tullut SEUT 15 artiklan 3 kohta) perusteella annetulla asetuksella N:o 1049/2001 pyritään, kuten sen johdanto-osan neljännestä perustelukappaleesta ja sen 1 artiklasta ilmenee, antamaan yleisölle mahdollisimman laaja oikeus tutustua unionin toimielinten asiakirjoihin. Kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä oikeus kattaa sekä toimielinten laatimat että kolmansilta vastaanotetut asiakirjat; tällaisia kolmansia ovat kaikki oikeushenkilöt, kuten kyseisen asetuksen 3 artiklan b alakohdassa nimenomaisesti täsmennetään.
- 30 Oikeutta saada tutustua unionin toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin on kuitenkin rajoitettu yleiseen tai yksityiseen etuun liittyvistä syistä. Tarkemmin sanottuna asetuksen N:o 1049/2001 johdanto-osan 11 perustelukappaleen mukaisesti asetuksen 4 artiklassa säädetään poikkeusjärjestelmästä, jonka mukaan toimielimet voivat kieltäytyä antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi kyseisellä artiklalla suojattuja etuja.
- 31 Asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen sovellettavien poikkeusten joukossa on asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetty poikkeus, jonka mukaan unionin ”toimielimet kieltäytyvät antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi – – tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, suojaa – – jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista”.
- 32 Kolmansilta peräisin olevien asiakirjojen osalta asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa täsmennetään, että unionin toimielin kuulee kyseistä kolmatta arvioidakseen, onko kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädettyä poikkeusta sovellettava, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei saa luovuttaa. Jos asianomainen toimielin pitää selvänä, että oikeus tutustua kolmannelta peräisin olevaan asiakirjaan on evättävä edellä mainitun artiklan 1 tai 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen perusteella, se evää hakijalta oikeuden kuulematta kolmatta, jolta asiakirja on peräisin, riippumatta siitä, onko kyseinen kolmas evännyt aiemmin saman asetuksen perusteella tehdyn, samoja asiakirjoja koskevan tutustuttavaksi saamista koskevan pyynnön.
- 33 Kolmansilta peräisin olevien asiakirjojen tutustuttavaksi saamista koskevien pyyntöjen käsittelyn yhteydessä unionin toimielimillä olevasta harkintavallasta on täsmennettävä vielä, että toimielimen, jolle tutustuttavaksi saamista koskeva pyyntö on osoitettu, on pantava tosiasiallisesti täytäntöön asetuksen N:o 1049/2001 säännökset, joissa säädetään oikeudesta tutustua kaikkiin toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin, siinä säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta.

- 34 Asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan mukaisesti lopullinen vastuu kyseisen asetuksen oikeasta soveltamisesta on unionin toimielimellä ja unionin toimielimen on myös puolustettava asiakirjan saamista tutustuttavaksi koskevan pyynnön evänneen päätöksen pätevyyttä unionin tuomioistuimissa tai Euroopan oikeusasiamiehen käsittelyssä. Jos toimielimen olisi kolmannelta peräisin olevan asiakirjan kohdalla seurattava automaattisesti kyseisen kolmannen ehdottamia perusteluja, sen olisi puolustettava sille henkilölle, joka on esittänyt asiakirjoihin tutustumista koskevan pyynnön, ja mahdollisesti valvontaelinten edessä sellaisia kantoja, joita se ei itsekään pidä puolustettavina (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 14.2.2012, Saksa v. komissio, T-59/09, EU:T:2012:75, 47 kohta).
- 35 Käsiteltävässä asiassa asianosaisten esittämistä väitteistä ilmenee, etteivät ne ole yhtä mieltä ensinnäkään kyseessä olevalle unionin toimielimelle, tässä tapauksessa komissiolle, asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn yhteydessä kuuluvan valvonnan laajuudesta ja tehokkuudesta eivätkä kolmannelta peräisin olevilla pyydettyillä asiakirjoilla väitetysti olevan tekijänoikeuden suojan olemassaolosta ja seurauksista sovellettaessa kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyä poikkeusta.
- 36 Komissio, jota väliintulijat tukevat, katsoo, ettei sillä ole oikeutta kyseenalaistaa sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä kolmannelle myönnetyn pyydettyjen asiakirjojen tekijänoikeuden suojan olemassaoloa, kun se tutkii asetuksen N:o 1049/2001 nojalla esitetyn asiakirjoihin tutustumista koskevan pyynnön.
- 37 Kantajat arvostelevat puolestaan komissiota siitä, ettei tämä ole tutkinut, täyttyvätkö pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja koskevan CEN:lle kuuluvan tekijänoikeuden olemassaolon edellytykset. Näin tehdessään kantajat myöntävät implisiittisesti mutta väistämättä, että komissiolla on kokonaisvaltainen valvontavalta kolmannelta peräisin olevien pyydettyjen asiakirjojen väitetyn tekijänoikeuden suojan olemassaolon ja seurausten osalta.
- 38 Toiseksi asianosaiset ovat erimielisiä siitä, soveltuvatko pyydetyt yhdenmukaistetut standardit tekijänoikeuden suojan kohteeksi, koska ne kuuluvat unionin oikeuteen, ja voidaanko niihin siten soveltaa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyä poikkeusta.
- 39 On siis tutkittava kantajien väitteet, jotka koskevat ensinnäkin oikeudellista virhettä, joka on tapahtunut sovellettaessa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyä poikkeusta siltä osin kuin komissio on katsonut, että pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojasta johtuvia taloudellisia etuja on vahingoitettu (ks. edellä tämän tuomion 35 kohta), ja toiseksi oikeudellista virhettä, joka liittyy kyseisten yhdenmukaistettujen standardien soveltumiseen tekijänoikeuden suojan kohteeksi siltä osin kuin ne kuuluvat unionin oikeuteen (ks. edellä tämän tuomion 38 kohta).
- 40 Ensinnäkin on korostettava, että tekijänoikeus on immateriaalioikeus, jolla taataan alkuperäisen teoksen tekijälle oikeudellinen suoja ja jota säännellään edelleen suurelta osin kansallisella lainsäädännöllä yhä laajemmasta yhdenmukaistamisesta huolimatta. Tekijänoikeuden olemassaolon edellytykset ja sen suojan laajuus sekä erityisesti kyseistä suojaa koskevat poikkeukset, joista ei ole annettu unionissa yhdenmukaistamissäännöksiä eikä unionia tai sen jäsenvaltioita velvoittavia kansainvälisen oikeuden määräyksiä, määritellään edelleen jäsenvaltioiden lainsäädännöissä (ks. vastaavasti julkisasiamies Jääskisen ratkaisuehdotus Donner, C-5/11, EU:C:2012:195, 24 ja 27 kohta).

- 41 Lisäksi kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamista koskevan Bernissä 9.9.1886 allekirjoitetun Bernin yleissopimuksen (Pariisin sopimuskirja 24.7.1971), sellaisena kuin se on muutettuna 28.9.1979 (jäljempänä Bernin yleissopimus), 5 artiklan 2 kappaleen mukaisesti tekijänoikeuden nauttimisen ehdoksi ei saa asettaa mitään muodollisuuksia (automaattisen suojan periaate).
- 42 Lisäksi samaa teosta koskevan tekijänoikeuden suojan laajuus voi vaihdella sen paikan mukaan, jossa kyseiseen suojaan vedotaan. Bernin yleissopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen mukaan alkuperämaassa annettava suoja määräytyy kansallisen lain mukaan. Kun tekijä ei ole sen teoksen alkuperämaan kansalainen, jonka osalta häntä suojataan kyseisen yleissopimuksen nojalla, hänellä on kuitenkin tuossa maassa samat oikeudet kuin tekijöillä, jotka ovat sen kansalaisia. Sen sijaan saman artiklan 2 kappaleen mukaisesti suojan laajuus sekä tekijän oikeuksien suojaamiseksi käytettävissä olevat oikeuskeinot määräytyvät yksinomaan sen maan lakien mukaan, jossa suojaa vaaditaan (suojan ”riippumattomuuden” periaate).
- 43 Näissä olosuhteissa on katsottava, että viranomaisen, jolle osoitetaan kolmannelta peräisin olevaan asiakirjaan tutustumista koskeva pyyntö, on eriteltävä erityisesti kyseisten asiakirjojen tekijänoikeuden suojaan vedottaessa ne objektiiviset ja yhtäpitävät aiheodisteet, jotka vahvistavat asianomaisen kolmannen väittämän tekijänoikeuden olemassaolon. Tällainen valvonta vastaa nimittäin unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallanjakoon tekijänoikeuden alalla erottamattomasti kuuluvia vaatimuksia.
- 44 Nämä seikat mielessä pitäen on tutkittava, onko komission harjoittanut niin laajaa valvontaa kuin sen kuului harjoittaa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisen yhteydessä (ks. edellä tämän tuomion 35 kohta).
- 45 Tältä osin on korostettava, että ensinnäkin komissio perustelee alkuperäisessä epäämispäätöksessä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamista viittaamalla pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja koskevaan tekijänoikeuteen, joka kuuluu CEN:lle sillä perusteella, että se on eurooppalainen yksityisoikeudellinen järjestö, jolla on omistusoikeus kaikkiin julkaisuihinsa, myös eurooppalaisiin standardeihin. Komissio toteaa siis, että kyseisten yhdenmukaistettujen standardien ilmaiseminen ”[olisi saattanut] vaarantaa oikeushenkilön taloudellisten etujen, myös immateriaalioikeuksien, suojan – – sillä CEN:llä [oli] tekijänoikeus kaikkiin sen teknisten komiteoiden tuotoksiin”, ja että ”tämän seurauksena CEN:n kaikkia julkaisuja (myös eurooppalaisten standardien luonnoksia) koskeva tekijänoikeus ja käyttöoikeudet (jakelu ja myynti) [kuuluivat] yksinomaan CEN:lle ja sen kansallisille jäsenille, joilta standardiluonnoksia voi hankkia”.
- 46 Vahvistavassa päätöksessä komissio hylkää kantajien arvostelun, joka liittyy pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojan puuttumiseen, toteamalla, että ”toisin kuin [kantajat väittivät], [kyseisillä yhdenmukaistetuilla standardeilla oli] tekijänoikeuden suoja [huolimatta siitä, että niihin sisältyi] tosiasiallisesti tietoja, joita [voitiin] pitää faktatietoina tai jotka [koskivat] menettelyitä”. Lisäksi komissio vastasi kantajien arvosteluun, joka liittyi kyseisten yhdenmukaistettujen standardien laatijan kuulematta jättämiseen, viittaamalla 17.5.2017 päivättyyn CEN:n ja Cenelecin yhteiseen kannanottoon, joka koski 27.10.2016 annetun tuomion James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821) vaikutuksia ja jossa CEN ja Cenelec katsoivat ”nimenomaisesti kyseisen tuomion perusteella ja eurooppalaisten standardien tekijänoikeuksien haltijoina, että niiden tekijänoikeuksien tai niiden noudattaman yhdenmukaistettujen standardien julkaisupolitiikan kyseenalaistamiselle ei ollut mitään

perusteita”. Komissio ”katsoi näin ollen, ettei asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa säädettyä kuulemista ollut tarpeen suorittaa, koska asiakirjojen laatijan – kyseisten tekijänoikeuksien haltijan – kanta oli jo julkistettu edellä mainitussa asiakirjassa”.

- 47 Tästä seuraa, että komissio teki pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojan olemassaoloa koskevan päätelmänsä sellaisten objektiivisten ja yhtäpitävien aihetodisteiden perusteella, jotka vahvistavat CEN:n väittämän kyseisiä standardeja koskevan tekijänoikeuden olemassaolon.
- 48 Toiseksi komissio korostaa vahvistavassa päätöksessä, että ”vaikka [pyydettyjen yhdenmukaistettujen] standardien muotoilussa otetaan huomioon siihen lainsäädäntöön sisältyvät erityiset näkökohdat, joiden täytäntöönpanoa ne tukevat, näiden standardien laatijat ovat laatineet ne riittävän luovalla tavalla voidakseen hyötyä tekijänoikeuden suojasta”; että ”tekstien pituuden perusteella laatijat tekevät useita valintoja (myös asiakirjan rakenteen osalta), mistä tekijänoikeuden suoja syntyy”, ja että ”tämän johdosta [kyseisiä yhdenmukaistettuja standardeja on] tarkasteltava kokonaisuutena tekijän alkuperäisenä teoksena, jolle kuuluu tekijänoikeuksia koskeviin säännöksiin perustuva suoja”. Tällaisen analyysin tehdessään komissio on siis arvioinut kyseisten yhdenmukaistettujen standardien soveltuvuutta tekijänoikeuden suojan kohteeksi tarkastelemalla omaperäisyyden astetta, joka tuotoksen on saavutettava, jotta sitä voidaan pitää oikeuskäytännössä tarkoitettuna teoksena. Vaikka omaperäisyyttä koskeva edellytys, jonka on täytyttävä, jotta tuotos voi olla kyseisen suojan kohteena, määräytyy edelleen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen perusteella, itsenäisen käsitteen ”teos” tulkintaa koskevasta unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee itse asiassa, että jotta kohdetta voidaan pitää omaperäisenä, on samalla välttämätöntä ja riittävää, että se heijastaa tekijänsä yksilöllisyyttä ilmentämällä tämän vapaita luovia ratkaisuja (ks. tuomio 11.6.2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämän oikeuskäytännön perusteella komissio on voinut katsoa virhettä tekemättä, että vaadittu omaperäisyyden aste on saavutettu käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien yhdenmukaistettujen standardien osalta.
- 49 Kaiken edellä esitetyn perusteella komissiota ei voida arvostella oikeudellisesta virheestä sen valvonnan laajuudessa, jota komission oli harjoitettava asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisen yhteydessä, jotta se saattoi todeta pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojasta johtuvien taloudellisten etujen vahingoittumisen.
- 50 Toiseksi kantajat pyrkivät perustelemaan väitettään, jonka mukaan on oikeudellinen virhe katsoa pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien soveltuvan tekijänoikeuden suojan kohteeksi, koska ne kuuluvat unionin oikeuteen, sillä, että kyseessä ovat ”lakitekstit”, sekä 27.10.2016 annetulla tuomiolla James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821).
- 51 Tältä osin on muistettava, että yhdenmukaistetulla standardilla tarkoitetaan asetuksen N:o 1025/2012 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan määritelmän mukaan teknistä eritelmaa, jonka eurooppalainen standardointiorganisaatio on vahvistanut komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi ja jonka noudattaminen ei ole pakollista.

- 52 Unionin tuomioistuin on todennut 27.10.2016 annetussa tuomiossa James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen yhdenmukaistettu standardi, joka on hyväksytty [johdetun oikeuden] perusteella ja jonka viitenumero on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, kuuluu unionin oikeuteen (40 kohta).
- 53 On todettava komission tavoin, ettei 27.10.2016 annetusta tuomiosta James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821) ilmene mitenkään, että unionin tuomioistuin olisi todennut asetuksen N:o 1025/2012 10 artiklan 6 kohdassa määritellyn yhdenmukaistettujen standardien julkaisemisjärjestelmän eli vain kyseisten standardien viitetietojen julkaisemisen pätemättömäksi. Unionin tuomioistuin on päinvastoin pannut merkille unionin lainsäätäjän päätöksen edellyttää yhdenmukaistettuun standardiin liittyvien oikeusvaikutusten olemassa ololta pelkkää standardin viitetietojen edeltävää julkaisemista Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa (tuomio 27.10.2016, James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, 37, 40 ja 43 kohta).
- 54 Näin ollen kantajat väittävät virheellisesti, että koska unionin tuomioistuin on todennut pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien kuuluvan unionin oikeuteen 27.10.2016 antamassaan tuomiossa James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), näiden standardien olisi oltava saatavilla vapaasti ja maksutta eikä mitään poikkeusta asiakirjoihin tutustumista koskevasta oikeudesta voisi soveltaa niihin.
- 55 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

b) Toinen osa, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelukohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseen liittyviä oikeudellisia virheitä

- 56 Kantajien mukaan tekijänoikeuden suojaa ei voida soveltaa pyydettyihin yhdenmukaistettuihin standardeihin, vaikka tämä olisi teoriassa mahdollista, sillä pyydetyt yhdenmukaistetut standardit eivät ole unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu yksilöllinen henkinen luomus, jollaisia niiden olisi oltava voidakseen saada tällaisen suojan.
- 57 Tältä osin on todettava, että, kuten edellä tämän tuomion 40 kohdassa tuodaan esille, koska tekijänoikeuden nauttimisen edellytykset ja kyseisen oikeuden antaman suojan laajuus sekä erityisesti kyseistä suojaa koskevat poikkeukset määräytyvät edelleen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen perusteella ja jäsenvaltiot voivat päättää vapaasti virallisille lainsäädäntöteksteille, hallinnollisille teksteille ja oikeudellisille teksteille myönnettävän suojan laajuudesta ja koska kyseiset edellytykset voidaan riitauttaa ainoastaan jäsenvaltioiden tuomioistuimissa, kuten oikeuskäytännöstä ilmenee (ks. vastaavasti ja analogisesti lausunto 1/09, 8.3.2011, EU:C:2011:123, 80 kohta, ja määräys 5.9.2007, Document Security Systems v. EKP, T-295/05, EU:T:2007:243, 56 kohta), komissiolla ei ole valtaa tutkia, toisin kuin kantajat väittävät, sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä asetettuja edellytyksiä pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojan todenperäisyyden tarkistamiseksi, sillä tällainen tutkimus ylittää sen valvonnan laajuuden, johon sillä on valtuus asiakirjojen tutustuttavaksi antamista koskevan menettelyn yhteydessä.
- 58 Kantajien väitettä, jonka mukaan CEN ei pysty tekemään vapaita ja luovia valintoja pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien laatimisen aikana, ei ole myöskään tuettu todistein.
- 59 Kantajat väittävät nimittäin yhtäältä, että pyydetyt yhdenmukaistetut standardit ”ovat pelkkiä luetteloita teknisistä ominaisuuksista ja/tai testausmenetelmistä, minkä seurauksena niiden laatimisesta vastaava henkilö ei voi tehdä todellisia luovia valintoja niin, että tuotosta voitaisiin

pitää hänen yksilöllisenä ilmaisunaan tai hänen omana henkisenä luomuksenaan”, ja toisaalta, että ”[kyseisten yhdenmukaistettujen standardien] laatimisen aikana ei voi myöskään tehdä vapaita ja luovia valintoja esimerkiksi sivunasettelun, rakenteen, kielen tai muiden keskeisten ominaisuuksien suhteen, [sillä] nämä seikat määräytyvät kaikkien niiden standardoinnin omien normien perusteella, jotka rajoittavat huomattavasti standardointielinten mahdollisuutta käyttää luovuutta”. Kantajat esittävät pelkästään väitteitä, joiden tueksi ei ole esitetty analyyseja, eivätkä ne kiistä komission vahvistavassa päätöksessä esittämiä perusteluja (ks. edellä tämän tuomion 48 kohta), jotka liittyvät kyseisten yhdenmukaistettujen standardien omaperäisyyden asteeseen, joka ilmenee kyseisten tekstien pituudesta, joka osoittaa standardin laatijoiden tehneen valintoja myös tekstin rakenteen osalta. Kantajat eivät täsmennä myöskään sitä, miten standardointia koskevassa lainsäädännössä asetetut luovuuden käyttämisestä koskevat rajoitukset estäisivät kyseisiä yhdenmukaistettuja standardeja saavuttamasta unionin tasolla vaadittua omaperäisyyden astetta.

60 Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on siten hylättävä.

c) Kolmas osa, joka koskee virheellistä arviointia taloudellisten etujen vahingoittamisesta

61 Kantajien mukaan komissio ei ole osoittanut, miten pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaiseminen aiheuttaisi vahinkoa CEN:n ja sen kansallisten jäsenten taloudellisille eduille. Ne väittävät, että vaikka kyseisten yhdenmukaistettujen standardien suojaaminen tekijänoikeudella olisi teoriassa mahdollista ja vaikka kyseisiä yhdenmukaistettuja standardeja pidettäisiin yksilöllisenä henkisenä luomuksena, vahvistava päätös olisi joka tapauksessa kumottava, koska komissio ei ole näyttänyt toteen kyseisten yhdenmukaistettujen standardien laatijan, CEN:n, taloudellisille eduille väitetysti aiheutuvaa vahinkoa.

62 Komissio, jota väliintulijat tukevat, kiistää kantajien väitteet.

63 Tältä osin on muistettava, että sen perustelemiseksi, että toimielin päättää olla antamatta tutustuttavaksi asiakirjaa, ei lähtökohtaisesti riitä, että tämä asiakirja kuuluu jonkin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa mainitun toiminnan tai intressin alaan, vaan asianomaisen toimielimen on myös osoitettava, millä tavoin tähän asiakirjaan tutustumisen voisi konkreettisesti ja tosiasiallisesti loukata etua, jota suojataan tässä säännöksessä säädetyllä poikkeuksella, ja että riski tälle edulle aiheutuvasta vahingosta on kohtuullisesti ennakoitavissa eikä pelkästään hypoteettinen. Tämä pätee myös kolmanteen osapuoleen siinä tapauksessa, että sitä kuultaisiin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa säädetyssä kuulemismenettelyssä, koska kyseisen artiklan tarkoituksena on tehdä toimielimelle mahdolliseksi arvioida, sovelletaanko tämän artiklan 1 tai 2 kohdassa säädettyä poikkeusta (tuomio 5.2.2018, Pari Pharma v. EMA, T-235/15, EU:T:2018:65, 69 kohta).

64 Käsiteltävässä asiassa vahvistavasta päätöksestä ilmenee selvästi, että komissio on kieltäytynyt ilmaisemasta pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja sillä perusteella, että CEN:n ja sen kansallisten jäsenten taloudellisille eduille aiheutuisi kaksi toisiinsa liittyvää mutta kuitenkin erillistä vahinkoa, jotka koskevat yhtäältä yhdenmukaistettujen standardien tekijänoikeuden suojaa ja toisaalta sitä vaaraa, että CEN:n ja sen kansallisten jäsenten näiden yhdenmukaistettujen standardien luovuttamisesta perimien maksujen määrä vähenisi huomattavasti, jos standardit voisi saada komissiolta maksutta.

- 65 Tältä osin on muistettava, kuten komissio tuo esille, että standardien myynti on olennainen osa kaikkien standardointielinten käyttämää rahoitusmallia. Näiden standardien antaminen vapaasti ja maksutta yleisön saataville vaarantaisi tämän mallin ja pakottaisi kyseiset elimet organisoimaan toimintansa kokonaan uudelleen, mikä aiheuttaisi merkittäviä riskejä uusien standardien laatimiselle sekä mahdollisuudelle hyödyntää menetelmää, joka osoittaa tuotteen vastaavan unionin lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia yhdenmukaista menetelmää käyttäen.
- 66 Tästä seuraa, kuten ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisen ja toisen osan yhteydessä on tuotu esille (ks. edellä tämän tuomion 47 kohta), että koska komission on ollut perusteltua väittää, että pyydettyihin yhdenmukaistettuihin standardeihin kohdistuu tekijänoikeuden suoja, jonka nojalla standardit on annettu asianomaisten saataville ainoastaan tiettyjen maksujen suorittamisen jälkeen (ks. edellä tämän tuomion 19 kohta), niiden maksuton ilmaiseminen asetuksen N:o 1049/2001 perusteella saattaa vahingoittaa konkreettisesti ja tosiasiallisesti CEN:n ja sen kansallisten jäsenten taloudellisia etuja edellä tämän tuomion 63 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.
- 67 Kuten komissio, jota väliintulijat tukevat, perustellusti toteaa, asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan yhteydessä standardien antaminen vapaasti yleisön saataville loukkaisi joka tapauksessa kiistatta CEN:n immateriaalioikeuksien suojaa, koska näihin standardeihin liitetään ostajia koskevia käyttöehtoja. Standardien ilmaisemista koskevan kaiken valvonnan puuttuminen vaikuttaisi selvästi CEN:n taloudellisiin etuihin.
- 68 Tätä päätelmää ei kyseenalaista kantajien väite, jonka mukaan CEN toimii pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien laadintaprosessissa viranomaisena, joka suorittaa virkatehtäviä, joihin ei liity mitään taloudellisia etuja.
- 69 Tältä osin on todettava, että asetuksen N:o 1025/2012 10 artiklan mukaisesti yhdenmukaistetut standardit laatii tai tarvittaessa tarkastaa yksi kolmesta eurooppalaisesta standardointiorganisaatiosta komission aloitteesta, komission ohjauksessa ja komission valvonnassa. Tätä varten kyseisessä asetuksessa mainitaan kolme eurooppalaista standardointiorganisaatiota: Euroopan standardointikomitea (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) ja Euroopan telealan standardointilaitos (ETSI). Nämä organisaatiot ovat voittoa tavoittelemattomia järjestöjä, ja niistä CEN ja Cenelec ovat Belgian yksityisoikeuden mukaisia ja ETSI Ranskan oikeuden mukainen.
- 70 Päinvastoin kuin kantajat väittävät, eurooppalaista standardointijärjestelmää koskevista säännöksistä ei ilmene mitenkään, että CEN toimisi yhdenmukaistettujen standardien laadintaprosessissa viranomaisena, joka suorittaa virkatehtäviä, joihin ei liity mitään taloudellisia etuja.
- 71 Se, että CEN:n kaltaiset eurooppalaiset standardointiorganisaatiot osallistuvat yleisen edun mukaisten tehtävien suorittamiseen tarjoamalla sovellettavan lainsäädännön mukaisuuden vahvistavia sertifiointipalveluja, ei muuta mitenkään niiden asemaa taloudellista toimintaa harjoittavina yksityisinä eliminä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 5.12.2018, Falcon Technologies International v. komissio, T-875/16, ei julkaistu, EU:T:2018:877, 47 kohta).

- 72 Tältä osin on todettava komission tavoin, että jos julkisessa omistuksessa olevalla yrityksellä voi olla taloudellisia etuja, niitä voi olla sitäkin suuremmalla syyllä yksityisellä elimellä, vaikka tämä osallistuisi yleisen edun mukaisten tehtävien suorittamiseen (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 5.12.2018, Falcon Technologies International v. komissio, T-875/16, ei julkaistu, EU:T:2018:877, 49 kohta).
- 73 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että komissio on osoittanut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti, että pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaiseminen olisi voinut vahingoittaa konkreettisesti ja tosiasiallisesti CEN:n tai sen kansallisten jäsenten taloudellisia etuja ja että näille eduille aiheutuvan vahingon riski oli kohtuullisesti ennakoitavissa eikä se ollut täysin hypoteettinen edellä tämän tuomion 63 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla.
- 74 Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa ja siten ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan on näin ollen hylättävä.

2. Toinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosassa tarkoitetun ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvää oikeudellista virhettä sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä

- 75 Kantajat arvostelevat komissiota siitä, että tämä on tehnyt oikeudellisia virheitä katsoessaan, ettei mikään asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosassa tarkoitettu ylivoimainen yleinen etu oikeuttanut pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaisemiseen, ja siitä, että tämä ei perustellut riittävästi kieltäytymistään myöntämästä ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa.
- 76 Esillä oleva kanneperuste jakautuu kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa on kyse lainsäädännön antamista vapaasti saataville koskevan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvästä oikeudellisesta virheestä. Toinen osa koskee ympäristöalan avoimuusvelvoitteesta johtuvan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvää oikeudellista virhettä. Kolmannen osan mukaan komissio ei ole perustellut riittäväällä tavalla kieltäytymistään myöntämästä ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa.
- 77 Toisen kanneperusteen kolmas osa on tutkittava ensin.

a) Kolmas osa, jonka mukaan komissio ei ole perustellut riittäväällä tavalla kieltäytymistään myöntämästä ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa

- 78 Kantajat väittävät yhtäältä, ettei komissio ole perustellut vahvistavassa päätöksessä riittäväällä tavalla sitä, miksi se kiisti uudistetussa hakemuksessa esitetyt perustelut, jotka koskivat pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien tutustuttavaksi antamiseen oikeuttavan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa.
- 79 Kantajat tuovat tältä osin esille, ettei komissio ole ottanut lainkaan kantaa tärkeimpiin kantajien uudistetussa hakemuksessa esittämiin perusteluihin, jotka liittyvät pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien katsomisesta unionin oikeudeksi 27.10.2016 annetussa tuomiossa James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821) aiheutuviin vaikutuksiin.

Tarkemmin sanottuna komissio ei selitä kantajien mukaan etenkin sitä, miksi kantajien argumenttia, joka koskee oikeusvaltiossa välttämätöntä oikeutta tutustua lainsäädäntöön, ei pitäisi katsoa ylivoimaiseksi yleiseksi eduksi.

- 80 Toisaalta kantajat väittävät, ettei komissio ole perustellut päättelyään, joka koskee käsiteltävässä asiassa vastakkain olevien intressien vertailua 1.7.2008 annetusta tuomiosta Ruotsi ja Turco v. neuvosto (C-39/05 P ja C-52/05 P, EU:C:2008:374) ilmenevässä oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla, minkä johdosta kantajien on pitänyt katsoa, ettei tällaista vertailua ole tehty.
- 81 Komissio kiistää kantajien väitteet ja väittää perustelleensa oikeudellisesti riittävällä tavalla sen, miksi kieltäytyi myöntämästä ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloa.
- 82 Aluksi on muistutettava, että perusteluvelvollisuus on SEUT 296 artiklan toisessa kohdassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 1 kohdassa vahvistettu unionin oikeuden yleinen periaate, jonka nojalla kaikki unionin toimielinten toteuttamat toimet on perusteltava (ks. tuomio 6.2.2020, *Compañía de Tranvías de la Coruña v. komissio*, T-485/18, EU:T:2020:35, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin toimielimille kuuluva perusteluvelvollisuus ei ole pelkkä muodollisuus, vaan sen tarkoituksena on, että unionin tuomioistuimet voivat tutkia toimen lainmukaisuuden ja että niille, joita toimi koskee, selviävät sen syyt, jotta ne voivat puolustaa oikeuksiaan ja tutkia, onko toimi asianmukainen. Ne, joita toimi koskee, voivat käyttää kanneoikeuttaan tosiasiallisesti vain, jos niillä on täsmällinen tieto kyseessä olevan toimen sisällöstä ja perusteluista (ks. tuomio 28.11.2019, *Mélin v. parlamentti*, T-726/18, ei julkaistu, EU:T:2019:816, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 83 Asetuksen N:o 1049/2001 säännösten soveltamisen yhteydessä on katsottu, että toimielimen on perusteltava päätös, jolla evätään oikeus tutustua asiakirjaan, yhtäältä sen vuoksi, että asianosainen saisi riittävät tiedot arvioidakseen, onko päätös asianmukainen vai onko siinä mahdollisesti sellainen virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa, ja toisaalta sen vuoksi, että unionin tuomioistuimet voivat tutkia päätöksen laillisuuden. Tämän velvollisuuden ulottuvuus riippuu kyseisen toimen luonteesta sekä siitä asiayhteydestä, jossa se on tehty (ks. tuomio 6.2.2020, *Compañía de Tranvías de la Coruña v. komissio*, T-485/18, EU:T:2020:35, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 84 Oikeuskäytännön mukaan perusteluvelvollisuus ei tarkoita kuitenkaan, että kyseisen toimielimen olisi vastattava kaikkiin argumentteihin, joita on esitetty menettelyssä, joka edeltää riidanalaisen lopullisen päätöksen antamista (ks. tuomio 25.9.2018, *Psara ym. v. parlamentti*, T-639/15–T-666/15 ja T-94/16, EU:T:2018:602, 134 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 85 Käsiteltävässä asiassa on tuotava esille, että komissio on esittänyt vahvistavan päätöksen 4 kohdassa, jonka otsikko on ”Ilmaisemisen oikeuttavaa ylivoimaista yleistä etua ei ole”, vastauksensa kantajien argumentteihin, jotka sisältyivät uudistettuun hakemukseen ja liittyivät niiden ylivoimaisten yleisten etujen väitettyyn olemassaoloon, jotka johtuvat yhtäältä unionin tuomioistuimen 27.10.2016 antamassaan tuomiossa *James Elliott Construction* (C-613/14, EU:C:2016:821) esittämästä tulkinnasta ja toisaalta väitetyistä ympäristöalan avoimuusvelvoitteista.
- 86 Tältä osin komissio tuo esille ensinnäkin, kuten se selittää vahvistavan päätöksen 2.1 kohdassa, jossa tutkitaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaamisen edellytystä, että 27.10.2006 annetun tuomion *James Elliott Construction* (C-613/14, EU:C:2016:821) vaikutuksia oli arvioitava siinä asiayhteydessä, jossa kyseinen tuomio on annettu.

Komission mukaan kyseisestä tuomiosta ”ei [aiheutunut] velvollisuutta yhdenmukaistettujen standardien oma-aloitteiseen julkaisemiseen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, eikä siinä [vahvistettu] myöskään automaattisesti ylivoimaista yleistä etua, jonka vuoksi niiden ilmaiseminen olisi perusteltua”.

- 87 Toiseksi komissio kiistää kantajien väitteet, jotka liittyvät ympäristöalan avoimuusvelvoitteisiin, joiden katsotaan tuottavan ylivoimaisen yleisen edun tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaamista koskevaan etuun verrattuna, väittämällä lähinnä, ettei kyseisiä velvoitteita voida soveltaa käsiteltävässä asiassa.
- 88 Kolmanneksi komissio lisää, ettei se ole myöskään pystynyt yksilöimään minkäänlaista ylivoimaista yleistä etua, jolla standardien ilmaiseminen voitaisiin perustella.
- 89 Tästä seuraa, että vahvistavassa päätöksessä esitetään – tosin lyhytsanaisesti, mutta selkeästi – etteivät kantajat ole esittäneet mitään argumenttia, joka osoittaisi sellaisen ylivoimaisen yleisen edun olemassaolon, jonka perusteella pyydetty yhdenmukaistetut standardit voitaisiin ilmaista. Komissio lisää myös, ettei se ole pystynyt yksilöimään minkäänlaista ylivoimaista yleistä etua, jolla standardien ilmaiseminen voitaisiin perustella.
- 90 Lisäksi vaikka kantajat kiistävät muutamilla argumenteillaan tosiasiallisesti niiden vahvistavaan päätökseen sisältyvien perustelujen asianmukaisuuden, joiden mukaan pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaisemiseen oikeuttavaa ylivoimaista yleistä etua ei ole, nämä argumentit ovat tehottomia esillä olevan kanneperusteen osan yhteydessä.
- 91 On vielä muistettava, että vaikka komission on esitettävä perusteet, joiden vuoksi on perusteltua soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan yhtä asetuksessa N:o 1049/2001 säädetyistä asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden poikkeuksista, sillä ei ole kuitenkaan velvollisuutta antaa tietoja, jotka ylittävät sen, mikä on tarpeen, jotta asiakirjaa tutustuttavakseen hakeva voi ymmärtää komission päätöksen taustalla olevat syyt ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tutkia päätöksen laillisuuden (ks. vastaavasti tuomio 26.3.2020, Bonnafous v. komissio, T-646/18, EU:T:2020:120, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 92 Näissä olosuhteissa toisen kanneperusteen kolmas osa on hylättävä.

b) Ensimmäinen osa, joka koskee lainsäädännön antamista vapaasti saataville koskevan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvää oikeudellista virhettä

- 93 Kantajat väittävät, että siinä tapauksessa, että pyydetty yhdenmukaistetut standardit voisivat kuulua taloudellisten etujen vahingoittamista koskevan poikkeuksen soveltamisalaan, olemassa on asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosassa tarkoitettu kyseisten yhdenmukaistettujen standardien ilmaisemista puoltava ylivoimainen yleinen etu, joka muodostuu lainsäädännön antamisesta vapaasti saataville. Tarkemmin sanottuna kyseisten yhdenmukaistettujen standardien kuuluminen unionin oikeuteen ”aiheuttaa perustuslaillisen velvollisuuden antaa ne vapaasti saataville”.
- 94 Kantajien mukaan on niin, että koska pyydetty yhdenmukaistetut standardit kuuluvat unionin oikeuteen, kuten unionin tuomioistuin on todennut 27.10.2016 antamassaan tuomiossa James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), olemassa on ”automaattinen ylivoimainen yleinen etu”, jonka perusteella nämä yhdenmukaistetut standardit voidaan ilmaista. Kantajat vetoavat erityisesti oikeusvarmuuden periaatteeseen, joka voidaan taata ainoastaan julkaisemalla

lainsäädäntö pätevällä tavalla kyseisen lainsäädännön adressaatin virallisella kielellä. Ne viittaavat myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön, joka koskee lainsäädännön saatavuutta. Ne korostavat lisäksi standardien saatavuuden ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan välistä yhteyttä. Ne katsovat vielä, että perusoikeuskirjan 41 artiklassa vahvistettu hyvän hallinnon periaate sekä SEUT 34 ja SEUT 56 artiklassa vahvistetut tavaroiden vapaa liikkuvuus ja palveluiden tarjoamisen vapaus edellyttävät standardien antamista vapaasti saataville.

- 95 Kantajat väittävät joka tapauksessa, että vahvistavassa päätöksessä on sovellettu virheellisesti asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosaa siltä osin kuin komissio ei ole tutkinut, onko olemassa standardien ilmaisemista puoltava yleinen etu, eikä verrannut yleisemmin standardien ilmaisemisesta hyötyviä intressejä ilmaisemisen esteenä oleviin intresseihin. Kantajat kiistävät tältä osin väitteen, jonka mukaan ne ovat esittäneet vain yleisiä huomioita, joilla ei voida osoittaa, että avoimuusperiaatteella olisi erityisen tärkeä merkitys käsiteltävässä asiassa. Pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien erityisen luonteen esille ottaminen on nimittäin kantajien mukaan riittävää sen perustelemiseksi, että käsiteltävässä asiassa on olemassa kyseisessä säännöksessä tarkoitettu standardien ilmaisemista puoltava ylivoimainen yleinen etu.
- 96 Komissio, jota väliintulijat tukevat, kiistää kantajien väitteet.
- 97 Aluksi on todettava, että silloinkaan, kun komissio nyt käsiteltävänä olevan kaltaisessa tilanteessa nojautuu yleiseen oletamaan evätäkseen pyydettyihin asiakirjoihin tutustumisen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan nojalla, ei suljeta pois mahdollisuutta osoittaa, että on olemassa ylivoimainen yleinen etu, joka edellyttää kyseisten asiakirjojen ilmaisemista saman säännöksen virkkeen loppuosan nojalla (ks. vastaavasti tuomio 25.9.2014, *Spirlea v. komissio*, T-306/12, EU:T:2014:816, 90 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 98 Sitä vastoin sen, joka vetoaa ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon, on vedottava konkreettisesti seikkoihin, jotka oikeuttavat antamaan tiedon kyseisten asiakirjojen sisällöstä, eikä pelkästään yleisluonteisten perusteiden esittäminen riitä osoittamaan, että ylivoimainen yleinen etu ohittaa syyt, jotka oikeuttavat epäämään kyseisiin asiakirjoihin tutustumisen (ks. tuomio 11.5.2017, *Ruotsi v. komissio*, C-562/14 P, EU:C:2017:356, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 99 Käsiteltävässä asiassa kantajat ovat yrittäneet todellisuudessa saada yhdenmukaistetut standardit kokonaisuudessaan asetuksella N:o 1049/2001 käyttöön otettujen aineellisten poikkeusten järjestelmän soveltamisalan ulkopuolelle sillä yleisellä perusteella, että standardit kuuluvat unionin oikeuteen, jonka on oltava maksutta ja vapaasti yleisön saatavilla.
- 100 Kun otetaan ensinnäkin huomioon edellä tämän tuomion 98 kohdassa esille otettu oikeuskäytäntö, tällaisten yleisluonteisten perusteiden esittäminen ei riitä osoittamaan, että unionin oikeuden, yhdenmukaistetut standardit mukaan lukien, olemista vapaasti yleisön saatavilla koskeva ylivoimainen etu, vaikka se osoittautuisi olevan todellinen, ylittäisi kyseisten standardien ilmaisemisen estävät syyt.
- 101 Kantajat eivät ensinnäkään esitä unionin lainsäädännön saataville antamisen tarvetta koskevien yleisluonteisten väitteiden ohella mitään konkreettisia syitä, joilla pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien luovuttaminen voitaisiin perustella käsiteltävässä asiassa. Kantajat eivät selitä etenkään, missä määrin kyseisten yhdenmukaistettujen standardien

ilmaiseminen ohittaisi CEN:n tai sen kansallisten jäsenten taloudellisten etujen suojan. Tältä osin on syytä korostaa, kuten edellä tämän tuomion 98 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että vaikka asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyä poikkeusta sovellettaessa todistustaakka on tähän poikkeukseen vetoavalla toimielimellä, kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosan yhteydessä on sen sijaan sen, joka vetoaa tämän kohdan virkkeen loppuosassa tarkoitetun ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon, todistettava tällaisen edun olemassaolo.

- 102 Toiseksi, vaikka yhdenmukaistettujen standardien olemiseen vapaasti ja maksutta saatavilla liittyvän yleisen edun olemassaoloa koskevat yleisluonteiset väitteet olisi hyväksyttävä, pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaiseminen käsiteltävässä asiassa ei voi tyydyttää tällaista etua. Riippumatta siitä, minkä luonteisen oikeuden yhdenmukaistettujen standardien laatiminen synnyttää laatijoiden hyväksi, yhdenmukaistettujen standardien saatavilla olemiseen kohdistuu nimittäin edelleen rajoituksia, kuten kansallisten standardointielinten eurooppalaisen standardointijärjestelmän perusteella asettamien maksujen suorittaminen tai maksuton tutustumismahdollisuus muutamissa kirjastoissa. On siis hyväksyttävä komission näkemys, jonka mukaan tavaroiden vapaan liikkuvuuden edistämiseen tähtäävän ja yhdenmukaisen vähimmäisturvallisuustason kaikissa Euroopan maissa samalla takaavan eurooppalaisen standardointijärjestelmän toimivuuden varmistamista koskeva yleinen etu on painavampi kuin yhdenmukaistettujen standardien vapaan ja maksuttoman saatavilla olemisen takaaminen.
- 103 Toiseksi kantajien valitsemaa väylää eli sitä, että ne vaativat tuomioistuinta vahvistamaan yhdenmukaistettujen standardien vapaan ja maksuttoman saatavuuden asetuksella N:o 1049/2001 käyttöön otetun menetelmän välityksellä eurooppalaista standardointijärjestelmää kuitenkin riitauttamatta, ei voida pitää asianmukaisena. Asetuksessa N:o 1025/2012 säädetään nimittäin yhtäältä nimenomaisesti, kuten edellä tämän tuomion 53 kohdassa muistutetaan, ainoastaan yhdenmukaistettujen standardien viitetietojen julkaisemisesta, ja toisaalta siinä sallitaan, kuten edellä tämän tuomion 19 kohdassa todetaan, oikeus tutustua kyseisiin standardeihin maksua vastaan henkilöille, jotka haluavat hyötyä niihin liittyvästä vaatimustenmukaisuusolellisuudesta.
- 104 Tältä osin on tuotava esille, että komissio on katsonut vahvistavassa päätöksessään, ettei mikään ylivoimainen yleinen etu oikeuta luovuttamaan pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan virkkeen loppuosan perusteella. Komission mukaan 27.10.2016 annetusta tuomiosta James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), jonka kantajat mainitsevat sen näkemyksensä tueksi, että lainsäädännön saatavilla olemisen varmistamista koskeva ylivoimainen yleinen etu on olemassa, ei aiheudu velvollisuutta yhdenmukaistettujen standardien oma-aloitteiseen julkaisemiseen Euroopan unionin virallisessa lehdessä eikä siinä vahvisteta myöskään automaattisesti kyseisten standardien ilmaisemiseen oikeuttavaa ylivoimaista yleistä etua.
- 105 Tämä komission arviointi ei ole millään tavoin virheellinen.
- 106 Kantajien näkemys perustuu nimittäin päätelmiin, jotka ne itse ovat tehneet sillä perusteella, että unionin tuomioistuin on katsonut 20.10.2016 antamassaan tuomiossa James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821) yhdenmukaistettujen standardien kuuluvan unionin oikeuteen. Kantajat väittävät siis lähinnä, että yhdenmukaistettujen standardien kuuluminen unionin oikeuteen "aiheuttaa perustuslaillisen velvollisuuden antaa ne vapaasti saataville".

- 107 Sen lisäksi, etteivät kantajat ilmoita sen ”perustuslaillisen periaatteen” täsmällistä lähdettä, joka edellyttäisi yhdenmukaistettujen standardien olemista vapaasti ja maksutta saatavilla, kantajat eivät perustele millään tavalla sitä, miksi yhdenmukaistettuihin standardeihin olisi sovellettava lakiin liittyvää julkaisu- ja saatavuusvelvoitetta, sillä kyseisten standardien soveltaminen ei ole pakollista; niihin liittyvät oikeusvaikutukset kohdistuvat vain henkilöihin, joita ne koskevat, ja niihin on mahdollista tutustua maksutta muutamissa jäsenvaltioiden kirjastoissa.
- 108 Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

c) Toinen osa, joka koskee ympäristöalan avoimuusvelvoitteesta johtuvan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvää oikeudellista virhettä

- 109 Kantajat väittävät ensinnäkin, että pyydettyihin yhdenmukaistettuihin standardeihin sisältyy ympäristötietoja, joista syntyy niiden julkaisemiseen oikeuttava ylivoimainen yleinen etu tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan yleissopimuksen, joka on hyväksytty Euroopan yhteisön puolesta 17.2.2005 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2005/370/EY (EUVL 2005, L 124, s. 1; jäljempänä Århusin yleissopimus), 5 artiklan 3 kappaleen b kohdan, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön asetuksen N:o 1367/2006 4 artiklan 2 kohdan a alakohdalla, mukaisesti. Toiseksi yhdenmukaistetut standardit koskevat ympäristöpäästöjä, ja tämän vuoksi niiden ilmaiseminen tuottaa edellä mainitun asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ylivoimaisen yleisen edun.
- 110 Komissio, jota väliintulijat tukevat, kiistää kantajien väitteet.
- 111 Tältä osin on huomautettava, että asetuksen N:o 1367/2006 tavoitteena on asetuksen N:o 1049/2001 tavoin, kuten sen 1 artiklassa säädetään, taata unionin toimielinten ja elinten hallussa olevien ympäristötietojen mahdollisimman laaja järjestelmällinen saatavuus ja levitys.
- 112 Ympäristöalan avoimuusvelvollisuudesta johtuvan ylivoimaisen yleisen edun olemassaoloon liittyvien kantajien argumenttien tutkiminen edellyttää – jos pyydetty yhdenmukaistetut standardit sisältävät ympäristötietoja – sen tarkistamista, riittääkö tämä niiden ilmaisemiseen oikeuttavan ylivoimaisen yleisen edun toteamiseen. Sen jälkeen on tarvittaessa tutkittava kysymystä siitä, onko kyseisissä yhdenmukaistetuissa standardeissa kyse ympäristöpäästöistä niin, että niiden ilmaisemisen voidaan katsoa tuottavan ylivoimaisen yleisen edun asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

1) Ylivoimaisen yleisen edun olemassaolo ympäristötietoja koskevien pyyntöjen yhteydessä

- 113 Kantajat väittävät lähinnä, että Århusin yleissopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen b kohdan määräysten, sellaisina kuin ne on pantu täytäntöön asetuksen N:o 1367/2006 4 artiklan 2 kohdan a alakohdalla, nojalla komission on levitettävä aktiivisesti pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja.
- 114 Tältä osin on todettava, että sekä Århusin yleissopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen b kohdassa että asetuksen N:o 1367/2006 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistetaan velvollisuus levittää aktiivisesti ympäristötietoja ilman, että tähän liittyisi ylivoimainen yleinen etu.

- 115 On nimittäin korostettava komission tavoin, että asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke on kyseisen asetuksen säännöksistä ainoa, jossa ”ylivoimainen yleinen etu” mainitaan selkeästi ja nimenomaisesti, ja että kyseinen säännös koskee ainoastaan tilanteita, joissa pyydetty tiedot koskevat ympäristöpäästöjä.
- 116 Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä mainitaan lisäksi ainoastaan ilmaisemista edellyttävä ”yleinen etu”, ei asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan loppuosassa tarkoitettua ”ylivoimaista” yleistä etua. Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä ei siis seuraa, että ympäristötietojen ilmaiseminen tuottaisi aina ylivoimaisen yleisen edun (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 23.9.2015, ClientEarth ja International Chemical Secretariat v. ECHA, T-245/11, EU:T:2015:675, 189 kohta).
- 117 Edellä esitetyn perusteella pyydettyjen yhdenmukaistettujen standardien ilmaisemista koskeva ylivoimainen yleinen etu ei siis aiheudu pelkästään siitä seikasta, että kyseiset standardit sisältävät – jos näin osoittautuu olevan – ympäristötietoja.
- 118 Joka tapauksessa, kuten Århusin yleissopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen b kohdasta, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön asetuksen N:o 1367/2006 4 artiklan 2 kohdan a alakohdalla, ilmenee, ympäristötietojen aktiivista levittämistä koskeva velvollisuus on rajattu vain unionin lainsäädäntöteksteihin, jotka koskevat ympäristöä tai liittyvät ympäristöön, sekä ympäristöön liittyviin politiikkoihin, suunnitelmiin ja ohjelmiin. Vaikka pyydetty yhdenmukaistetut standardit kuuluvat unionin oikeuteen, ne eivät kuulu kuitenkaan unionin lainsäädäntöön, joka on rajattu tiukasti perussopimuksilla ja kuuluu ainoastaan niiden unionin toimielinten yksinomaiseen toimivaltaan, joille on annettu lainsäätämiseen liittyviä tehtäviä. Tästä seuraa, että kantajien väite, jonka mukaan komissiolla oli velvollisuus levittää aktiivisesti pyydettyjä yhdenmukaistettuja standardeja, perustuu virheelliseen olettamaan siitä, että kyseiset yhdenmukaistetut standardit kuuluisivat ympäristöä koskevaan tai siihen liittyvään unionin lainsäädäntöön.
- 119 Lisäksi sekä Århusin yleissopimuksen että asetuksen N:o 1367/2006 mukaan yleisön saatavilla on oltava ympäristötietoa joko pyynnöstä tai siten, että asiaankuuluvat viranomaiset ja toimielimet levittävät tietoa aktiivisesti. Koska viranomaiset ja toimielimet voivat kuitenkin hylätä tietojensaantipyynnön silloin, kun se kuuluu tiettyjen poikkeusten soveltamisalaan, on katsottava, ettei niillä ole velvollisuutta levittää aktiivisesti kyseistä tietoa. Pääinvastaisessa tapauksessa kyseisiltä poikkeuksilta vietäisiin kokonaan niiden tehokas vaikutus, mikä on selvästi ristiriidassa Århusin yleissopimuksen ja edellä mainitun asetuksen hengen ja sanamuodon kanssa (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 13.9.2013, ClientEarth v. komissio, T-111/11, EU:T:2013:482, 128 kohta).

2) Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen olemassaolo

- 120 Asetuksen N:o 1367/2006 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan sisällöstä, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan kanssa, ilmenee, että asetuksen tavoitteena on taata oikeus saada tietoa, joka koskee erilaisia tekijöitä, kuten päästöjä, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa saman asetuksen 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin, kuten ilmaan, veteen ja maaperään.

- 121 Tältä osin asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään laillisesta olettamasta, jonka mukaan ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen ilmaisemisen – tutkintatoimiin liittyviä tietoja lukuun ottamatta – katsotaan muodostavan ylivoimaisen yleisen edun tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaan koskevaan etuun nähden, joten kyseisten taloudellisten etujen suojaan ei voida vedota tietojen ilmaisemisen estämiseksi. Tällaisen laillisen oletaman asettamalla kyseisessä artiklassa mahdollistetaan vain sen periaatteen konkreettinen täytäntöönpano, joka koskee mahdollisimman laajaa oikeutta saada tutustua unionin toimielinten ja elinten hallussa oleviin tietoihin (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 54 kohta).
- 122 Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuodosta ilmenee kuitenkin, että kyseinen säännös koskee tietoja, jotka ”liittyvät ympäristöpäästöihin”, eli tietoja, jotka koskevat tällaisia päästöjä tai liittyvät niihin, eivätkä tietoja, joilla on suora tai epäsuora yhteys ympäristöpäästöihin. Tätä tulkintaa tukee Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 4 kappaleen ensimmäisen kohdan d alakohta, jossa mainitaan ”päästöjä koskevat tiedot” (tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 78 kohta).
- 123 Kun otetaan huomioon asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen tavoite eli se, että taataan lähtökohtaisesti oikeus saada tutustua ympäristöpäästöihin liittyviin tietoihin, kyseinen käsite on ymmärrettävä siten, että sen soveltamisalaan kuuluvat muun muassa tiedot, joiden perusteella yleisö voi saada selville, mitä ympäristöön todella päästetään tai mikä on ennakoitavissa tavanomaisissa tai realistisissa kyseessä olevan tuotteen tai aineen käyttöolosuhteissa, jotka vastaavat olosuhteita, joita varten kyseiselle tuotteelle tai aineelle on myönnetty markkinoille saattamista koskeva lupa ja jotka vallitsevat alueella, jossa kyseistä tuotetta tai ainetta on tarkoitus käyttää. Käsitettä on näin ollen tulkittava siten, että sen soveltamisalaan kuuluvat muun muassa tiedot, jotka koskevat kyseisen tuotteen tai aineen todellisten tai ennakoitavissa olevien päästöjen luonnetta, koostumusta, määrää, ajankohtaa ja paikkaa tällaisissa olosuhteissa (tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 79 kohta).
- 124 Ympäristöpäästöihin liittyviin tietoihin on luettava myös tiedot, joiden perusteella yleisö voi valvoa sen arvioinnin asianmukaisuutta, joka koskee todellisia tai ennakoitavissa olevia päästöjä ja jonka perusteella toimivaltainen viranomainen on antanut luvan kyseessä olevalle tuotteelle tai aineelle, samoin kuin näiden ympäristöpäästöjen vaikutuksia koskevat tiedot. Asetuksen N:o 1367/2006 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta nimittäin ilmenee lähinnä, että oikeudella tutustua ympäristöä koskeviin tietoihin, joka kyseisellä asetuksella taataan, pyritään lähinnä edistämään yleisön tehokkaampaa osallistumista päätöksentekoprosessiin vahvistamalla toimivaltaisten tahojen velvoitetta kantaa vastuunsa päätöksenteossa yleisön tietoisuuden lisäämiseksi ja tämän tuen saamiseksi tehdyille päätöksille. Voidakseen varmistua siitä, että ympäristöasioissa toimivaltaisten viranomaisten tekemät päätökset ovat perusteltuja, ja voidakseen osallistua tehokkaasti ympäristön alan päätöksentekoprosessiin yleisöllä on oltava oikeus tutustua tietoihin, joiden perusteella se voi selvittää, onko päästöt arvioitu asianmukaisesti, ja sen on kyettävä ymmärtämään kohtuudella, millä tavalla kyseiset päästöt voivat vaikuttaa ympäristöön (tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 80 kohta).

- 125 Sen sijaan vaikka käsitteen ”ympäristöpäästöihin liittyvät tiedot” suppeaa tulkintaa ei ole syytä hyväksyä, kyseisen käsitteen soveltamisalaan ei kuitenkaan voi kuulua kaikki tieto, jolla on jonkinlainen – suorakin – yhteys ympäristöpäästöihin. Jos kyseinen käsite tulkittaisiin niin, että sen soveltamisalaan kuuluvat tällaiset tiedot, asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu käsite ”ympäristötiedot” ammennettaisiin suurelta osin tyhjiin. Tällaisella tulkinnalla poistettaisiin näin ollen kokonaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luettelamakohdassa toimielimille annetun sen mahdollisuuden tehokas vaikutus, jonka mukaan ne voivat kieltäytyä ympäristötietojen ilmaisemisesta muun muassa siksi, että tällainen ilmaiseminen loukkaisi tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaa, ja vaarannettaisiin tasapaino, jonka unionin lainsäätäjä on halunnut varmistaa avoimuuden ja kyseisten etujen suojelun välillä. Sillä laiminlyöttäisiin myös suhteettomalla tavalla SEUT 339 artiklassa taattu salassapitovelvollisuus (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 81 kohta).
- 126 Lisäksi, vaikka asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen käsitettä ei voida rajata yksinomaan tietoihin, jotka koskevat ympäristöön todellisuudessa vapautettuja päästöjä, sen soveltamisalaan eivät kuitenkaan kuulu hypoteettisia päästöjä koskevat tiedot (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2016, komissio v. Stichting Greenpeace Nederland ja PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja 73 kohta).
- 127 Käsiteltävässä asiassa pyydytyissä yhdenmukaistetuissa standardeissa kuvataan komission mukaan ainoastaan – mitä kantajat eivät ole kiistäneet – kokeita ja menetelmiä, joiden avulla voidaan täyttää turvallisuusvaatimukset ennen tiettyjen tuotteiden markkinoille saattamista. Niihin ei sisälly mitään tietoja, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa asetuksen N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettuihin ympäristön osa-alueisiin, vaan niihin sisältyy tietoja parhaista keinoista, joilla leluista voidaan tehdä turvallisempia ja joilla voidaan ehkäistä tiettyjä nikkelin vaikutuksia pitkäaikaisessa ihokontaktissa.
- 128 Kuten komissio perustellusti toteaa, pelkästään se, että pyydytyt yhdenmukaistetut standardit koskevat osittain aineita, ja se, että niihin sisältyy joitakin tietoja, jotka liittyvät kemiallisten aineiden ja seosten enimmäispitoisuuksiin, eivät osoita varmuudella riittävää yhteyttä edellä tämän tuomion 123 ja 124 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuihin todellisiin tai ennakoitavissa oleviin päästöihin.
- 129 Edellä esitetystä seuraa, etteivät pyydytyt yhdenmukaistetut standardit kuulu ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen soveltamisalaan niin, että niihin voitaisiin soveltaa asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädettyä olettaa.
- 130 Toisen kanneperusteen toinen osa ja siten kyseinen kanneperuste kokonaisuudessaan on siis hylättävä, samoin kuin kanne.

IV Oikeudenkäyntikulut

- 131 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

- 132 Koska käsiteltävässä asiassa kantajat ovat hävinneet asian, ne vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne veloitetaan lisäksi korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, koska komissio on sitä vaatinut.
- 133 Työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä, että muu kuin saman artiklan 1 ja 2 kohdassa mainittu väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan. Käsiteltävässä asiassa CEN, UNE, ASRO, AFNOR, ASI, BSI, NBN, DS, DIN, NEN, SNV, SN, SFS, SIS ja ISS vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Public.Resource.Org, Inc. ja Right to Know CLG vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan standardointikomitea (CEN), Asociación Española de Normalización (UNE), Asociația de Standardizare din România (ASRO), Association française de normalisation (AFNOR), Austrian Standards International (ASI), British Standards Institution (BSI), Bureau de normalisation/Bureau voor Normalisatie (NBN), Dansk Standard (DS), Deutsches Institut für Normung eV (DIN), Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Schweizerische Normen-Vereinigung (SNV), Standard Norge (SN), Suomen Standardisoimisliitto ry (SFS), Svenska institutet för standarder (SIS) ja Institut za standardizaciju Srbije (ISS) vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Papasavvas

Spielmann

Öberg

Spineanu-Matei

Norkus

Julistettiin Luxemburgissa XX päivänä XX kuuta XXXX.

Allekirjoitukset